

בכל מקום ומקום עיר ועדה אשר נמצא אחד מתלמידי התמימים שי' הנה אור מאיר בעיר ועדה ההיא בכל עניני הדת ועובדים במס"נ ממש

בהמשך לפרסום
אגרות הקודש של
כ"ק אדמו"ר
מוהריי"צ נ"ע
בגליונות הקודמים,
הננו מביאים אגרות
נוספות מתוך
אגרות קודש כ"ק
אדמו"ר מוהריי"צ
נ"ע חלק טו, שיצא
לאור לקראת יום
הבהיר ה' טבת

השו"ב הוא מעמודי התווך בעיר

בי"ה, ג' י"ג מ"ח, תרפ"ח
ריגא

ידידי ווי"ח אי"א מו"ה חיים זלמן ש"י שו"ב [גורדון,
מוסקווא]

שלום וברכה!

ת"ל באנו צלחה לפה, והשי"ת יהי בעזרי להשמיע
ולשמוע מאנ"ש והתמימים אך טוב בגו"ר.

בזה הנני כופל את אשר דברתי עמו פעמים ושלש,
אשר כללות ענין השו"ב הוא אחד מעמודי התווך בכל עיר
ועיר בכל ענינים הנוגעים בהחיים הרוחניים של העיר בהגי
קוין תורה ועבודה וגמ"ח, והיינו אשר מלבד הנהגתו של
שו"ב הפרטית הטובה והמסודרת בתפלה ולימוד דמשפיע
לטוב על אנשי הקהלה והעדה, הנה עוד זאת אשר צריך
לפעול ולעשות איין שפאנען זיך אין דער ארבעט, וליקח
עולה של תורה על שכמו, כאחד היודע אשר דבר זה הוא
שלו, והוא מחוייב ומוכרח – בלי שום טענה ומענה –
להביא הדבר הטוב הלזה מהכח אל הפועל בדרכים ישרים
ונעימים כאמור דרכי דרכי נועם וכל נתיבותי שלום,
ומבואר הענין כי כל דרכי התורה ובשביל החזקת התורה
צריכה להיות בנועם, זיס און גלאט.

זהו בכללותו, ובפרט בהנוגע במהותו הפרטי, ד' חננו
בכשרון הפועל, ובעזרתו ית' ביכולתו להביא דבר מהכח
אל הפועל, קורא אני אל נקודת פנימית לבבו: תן חילך
לאורייתא ובזכות זה יראה בנים ובני בנים עוסקים
בתורה ובמצוות.

. . ידידו הדו"ש.

ההתעוררות על הלימוד חוב על

הרבנים השו"בים המלמדים והגבאים

בי"ה, ד' כ"ח מ"ח, תרפ"ח
ריגא

ידידי הרב ווי"ח אי"א מוהר"ר רפאל ש"י הכהן
[נעוול]

שלום וברכה!

במענה על מכתבו מטי' לחד"ז, תודה עבור הפ"ש
מאנ"ש ש"י וכוונתי רצו"י במכתבי מכ"ט לתשרי נוסף
ומחובר למכ"י הכללי מכ"ט לתשרי, כמים הפנים, אשר
יקראו אותם כאו"יא מאנ"ש ש"י ויראי אלקים מחבבי
תורה, למען אשר כאו"יא – גם אנשים הפשוטים – יקבע
בלבבם ענין לימוד התורה ויחזיקו לעצמם לחוב ודבר
מוכרח, והתעוררות זו צריכה להיות ע"י הרבנים,
השו"בים, המלמדים והגבאים יחיו.

ולפי מצב ההוה הוא ענין הנוגע לכל חיי ישראל יחיו
בלי הבדל מפלגה אשר כאו"יא מהנזכרים מחוייבים המה

ליתן נפשם ע"ז במס"י בפועל, לילך לכל ביהמ"ד ביחוד
ולדבר ברבים לעוררם על הלימוד. ולפני אנשים פשוטים
שאינם יכולים ללמוד צריכים לקבוע לימוד כזה כמו שו"יע
(הלכה פסוקה, וגם חומר הענין), ואגדה. און אז דער
טאטע לערינט איז דיא מאַמע פרימער, יעמאַלט לערינט
דער אינגעל אייך, און עס קלעפט מער.

ולעת מן העתים בכלל, ובזמנים הקבועים כמו חנוכה
פורים וכ"י בפרט ראוי לדבר ברבים, דברי מוסר אשר יבינו
זאת האנשים הפשוטים וגם הנשים. ובתוך הדברים
להגיד, זעהט אידין ואו איר שטייט, מיא רעד אייך איין
אז מיא טאָר ניט לערנען וכ"י זהו שקר, מיא רייסט און
אָפּ פון אידעשקייט (ולפעמים עצה להזכיר) וָאָס ועט
זאיין דער סוף, וער ועט זאָגין קדיש וער ועט דער מאָהנען
דיא נשמה, הזכרת נשמות ומעין דברים כאלו, ולדבר בריש
גלי ולהזהיר על הטהרה, ובלי ספק אשר יביא בעזהש"י
תועלת גדולה, חזקו ואמצו לעשות והשי"ת יהי בעזרם
בגו"ר.

וע"ד האמור במכתבו אדות ענין התפילה הניתית
במאד, ועצתי נאמנה אשר ירחיק א"יע פון מאַנען צוא פיל,
ואל ילך בגדולות ולדרוש נפלאות כ"א יתחזק מעט
בעבודתו בתפלה ועבודה בפועל (בזיכונ המדות) והשי"ת
יהי בעזרו בגו"ר.

המכתב דכ"ט תשרי שכותב, כמדומה אשר לא
קבלתיו, יואיל לכתוב ע"ש מי שלחו ומה הי' תוכנו,
ואודיעו.

ידידו המברכו.

ההשתדלות בטובת שחרורי

מבית האסורים

בי"ה, א' י' כסלו, רפ"ח
ריגא

כבוד ידידי הגביר הנעלה והנכבד ווי"ח אי"א מוהר"ר
צבי ש"י [ליעוויט]
שלום וברכה!

בזה הנני לברך את כבודו על אשר השתדל בטובת
שחרורי מבית האסורים – לי"ע – ונסע עם ידידו הגביר
הנעלה מוהר"מ ש"י רודשטיין והודו להי' כי טוב על אשר
פדה בשלום נפשי, לשמחת לבב כל אוהבינו וידידינו
היקרים יחיו, ובגלל הדבר הזה יברך השי"ת את כבודו
בכל טוב מנפש ועד בשר.

והנני ידידו הדו"ש ומברכו.

כח אנ"ש והתמימים לפעול הרבה

בי"ה, ב' כ"ג טבת, תרפ"ח
ריגא

כבוד ידידי הרה"ג המפורסם כו' וכו' ווי"ח אי"א
 מוהר"ר דוד מאיר שי' [רבינוביץ, בוסטון]
 שלום וברכה!

במענה על מכתבו מהי' כסלו העבר, נהניתי לשמוע
 מנועים שלומו הטוב, ובשמחה קראתי ברכתו לרגלי
 העתקת מושבי, וימלא השי"ת משאלתנו ומשאלות כל
 ידידינו אנישי שי' שיהי' להצלחה בגוי"ר.

כל האמור במכתבו אמת ויציב, אבל דבר מפורסם
 שאין לך דבר העומד בפני התעמולה בסדר מסודר, לב
 ישראל פתוחה היא לכל מעורר על דבר החזקת התורה,
 וכבר מלתי אמורה בזה בריבוי מכתבים אשר בעזיהיית
 הנה בכח אנישי' והתמימים שי' לפעול הרבה כאשר יקחו
 דבר זה לעבדה בעבודה מסודרת, ומוכן הנני להשתתף
 אתם עמם בזה בהוראות באופן העבודה רק עליהם
 להתדבר זה עם זה באופן הובאת דבר זה מהכח אל הפועל
 עיי' נסיעות, קול-קוראיס, והתאגדות, וכאשר עניני
 מלאכת הכתיבה כבדה לי מלאתי ידי ידידינו הרב ר' י'
 יחזקאל שי' פייגין לבוא בארוכה בענינים האלו, ובבקשה
 לשום לב לדבריו והצעותיו, והשיי"ת יהי' בעזרם בגוי"ר.

הלימוד משניות בעי"פ הוא דבר טוב, וראוי להיות
 שגור על פיו סדר אחד אשר יתלמד לא יותר מכמו חצי
 פרק בכל יום, והעיקר לחזור את אשר למד, ולהוסיף רק
 חצי פרק בכל יום והשיי"ת יעזר לו.

בלימוד דא"ח העיקר הוא ידיעת הענין עפ"י אותיותיו
 באופן שיוכל לחזור אותו בעי"פ כאשר ידבר איש לרעהו
 ויספר לו איזה ענין, ואין מההכרח לדקדק בהאותיות
 ולהשכיל בהם כאורח המשכילים אשר דרכם בלתי נרצית
 כלל, כי לפעמים מלבישים כוונות עמוקות בדבר אשר לא
 כיון המכוון, והעיקר כאמור שיהי' האפשרית להתבונן בו,
 ולקרוב אל הלב באופן שיפעול בעבודה בפועל דאוונען מיט
 א דער הער, און טאָן א מצוה מיט א חיות פנימי ולנטוע
 מדות טובות, והשיי"ת יהי' בעזרו בגוי"ר.

שילוחו התקבל ונמסר למטרתו.

הנני ידידו הדוי"ש ומברכו.

קובץ יגדיל תורה

בי"ה, גי' כ"ה אייר, תרפ"ח

ריגא

שלום וברכה!

כבת שעתו של המכתב, תתקבל לידו של רום מעלת
 כבוד גם החוברת א-ב של הקובץ הרבני "יגדיל תורה",
 אשר נוסד עיי' הרה"ג ר' יחזקאל שי' אבראמסקי מסלוצק,
 ויוצא לאור בסי[נ]עו של ועד הרבנים דרוסיה עיי' עורכו
 הרה"ג ר' שלמה יוסף זעווין מנובוזיבקוב, מזכיר ראשי
 לוועד הרבני.

עדות הנה שתי החוברות האלה, כי למרות כל

התאמצותם של מבלעי נשמת ישראל הקדושה, המבקשים
 לסתם את פי ולהשתיק קולה של תורה – לא תהי' כזאת
 ולא נהיתה, כי חי רוח ישראל בקרב.

בשנות האנדרלמוסיה הרוסית לא ראשית בכורים
 הנה החוברות, כי קדמו להן הוצאות רבות הערך להצלתו
 של הספר הקדוש בישראל: (1) הכנת סטיראטיפין של
 הסדור "תהלת ד"ו" והדפסתו, אשר הוד כ"ק אממ"ר
 זצוקלה"ה נבגי"מ זי"ע כוננהו בשנת תרע"ח בעיר
 רוסטוב, וועד הרבנים משתדל בכל שנה בהדפסתו.

(2) הודות לתמיכתו הנדיבה של הפראפעסור מר אדלר
 יחי' באמצעות הדרי' מר ראזין יחי' נתמך ועד הרבנים
 בסכום המאפשר לו את הכנת הסטיראטיפין של חמשת
 חומשי תורה, אשר לא יצאו עדיין לאור, כי חסרו להועד
 הסכומים הגדולים הנצרכים להדפסתם.

מי שידוע את רעב-הספר ברוסיה כי נהי' הספר ליקר
 המציאות שם כקדם למלאכת הדפוס, ואת הרדיפות
 הזעומות אשר סובלות האותיות הישראליות ברוסיה, יבין
 כי רב ערך החוברות האלה, כי לרוח הרבנים – רועי
 ישראל בכל רחבי ס.ס.ס.ר – וכל חוגי תושבי [הנאנחים]
 והנדכאים תהא חוברת כזאת כנס – תקומה והתעודדות
 – חזוק גדולה, בהעידה בפומבי על זה חיי תורה רעננים.
 הוצאתו של הקבץ עולה לערך 800–600 רובל, והועד
 הרבני, בדעתו את רום ערך המפעל, מסיע לו 200 רובל.

די עוז יתן למו ולכל מחזיקי תורה להגדיל תורה
 ולהאדיר.

תלאות אחינו שומרי הדת ברוסיה

בי"ה, גי' י' סיון, תרפ"ח

כבוד הגביר המפורסם והנודע בעל מדות תרומיות,
 עסקן כללי חרוץ, משכיל על דבר אי"א מוהר"ר הלל שי'
 למשפחת זלאטאפאלסקי, פאריז

שלום וברכה!

בשמחה וענג רב שמעתי הרצאת כבוד חתני הנעלה
 והנכבד הרב שמרי' שי' גוראריי, על אודות ההתענינות הכי
 גדולה, שהתענין רום כבודו במצב אחינו יחי', יושבי
 מדינתנו, הנדכאים והנאנחים מאת שונאי הדת.

כל יהודי יושבי מדינת רוסיה, בלי הבדל מפלגה
 ושאיפה מושללי מגן ומחסה המה, ובגלל זאת הנה
 נאכלים המה בכל פה מאת שונאי הדת, הנוקמים בבעלי
 הדת, נגד חוקי המדינה, ונגד האנושיות.

תלא כל עט סופר, גם מהיר לבאר עלי הגיון,
 מהתלאות אשר ימצא, את אחינו שומרי הדת, והיהדות,
 או גם אפילו אלו המתחשבים על דגל הלאום הישראלי.

גם מי אשר חננו די' בדעת וכשרון ספרותי, לא יוכל
 לצייר את כל העלילות ומעשה תעתועים, הנעשים בקרב
 המדינה, בכל עיר ועיר, ובכל מושב ומושב.

ארץ ומרחבי תבל, המשכיל הנפלא כליל המדעים
המכונה דרי הערץ שליטי"א, רב הראשי למדינות
ברטאניא, לונדון

שלום וברכה!

מעמקי הלב אשלח תודתי לרומע"כ אשר הסביר פנים
אל כבוד חתני הנכבד הרב ר' שמרי' שי' גורארי' בשעת
נסיעתו ללונדון לראות פני כה"ר ולהציע לפניו משאלות
לבב אחיו הנגועים ומדוכאים ברוסיא ושועת עזרתם
להצילם.

ובשם המוני האחים הנענים האלה אשלח ברכתי אל
כה"ר, אשר פתח לבו להם ולהשתתף בצערם כאב ואח,
ולבקש תחבולות עזרה מתוך רגשות אחוה ואהבה נדיבת
לבב, לה ליהדות הרוסית מאד התענינותו הפנימית,
ומעלתו הרמה מבטיחתו שפעולות ישע והצלה תצאנה
מידו לה.

כי לא עת שתיקה היא, לא עת חשות והמנע מפעולה,
עת דרש והצל שארית ישראל בארץ רוסיא, כי מה יענו
הדורות הבאים על היהדות האירופיאת, הרואה בענות
אחי, רי"ל ועומדות מנגד שומעת בצרת אחי ובקול
שועתם ולא עונה.

הוי"כ [=הוד כבודו] אחד מן המעשים, אשר מראשית
כזאת קרב לבם אל לב היהדות הרוסית וחש בצרתה.

עכשו העת אומרת: דרשנו כי 20,000 ילדים יושבים ב-
ס.ס.ס.ר. מן הידועים לי מבקשים למודם ואינם מוצאים
לא כל כך מפני הרדיפות והגזרות, כמו מפני חסר כסף
ואמצעים, האם לא יקרע הלב בשמעו כי בשעה כזאת,
אשר כל עתיד היהדות הרוסית בסכנה, אבל לא נמצאו
אמצעים דים להציל את שארית העתיד הזה.

האמצעים האלה ימצאו, אם אישים רבים ככה"ר
ישאו קולם להשפיע על היהדות האירופיאת להתאזר
גשת לפעולות, לבא לעזרת עם ד' אשר ברוסיא.

ודי ישלח ברכתו ונעמו לכונן מעשה ידיו.

תיקון האהל בליובאוויטש

ב"ה, ה' למעמקים, תרפ"ט
ריגא

כבוד דודי יקירי הרב שי' [משה ליב גינבורג]

שלום וברכה!

בזה הנני לברך את כבוד דודי ולהתברך מאתו
בחתימה וגמר חתימה טובה בשנה טובה ומתוקה בכל
מילי דמיטב מנפש ועד בשר.

ידידנו ר' יחיאל שי' חזן [הלפרין] כתב לי ע"ד אהל
הוד כ"ק אאזמו"ר הרה"ק הצ"צ והרה"ק אאזמו"ר
זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע, והצריכים תיקון גדול, וכן כתב לי
ידידנו הרה"ק הר"ר יהושע [נימויטין] שי' אשר נכונים
המה כבוד דודי והוא לנסוע לליובאוויטש ולהתיישב על

פרעות עושים, שונאי הדת בקרב ישראל, הבתי
כנסיות נלקחים בזרוע, בשביל בתי ועד (קלובין) הבתי
טבילה נשברים ונסתממים, כבוד הרבנים וכל שומרי
משמרת כהונה דתית נמסרים למשפט בעלילות שוא, כי
הם (הרבנים ושומרי משמרת כהונה דתית) באי כח
הקונטר-רעואליציאנערי שמחוץ למדינה המה, וכל שאיפת
שונאינו כהיום – הוא לאסור את השחיטה, מילה וכל
ענין דתי, גם את עצמות המתים מחרידים מקבריהם,
ודמי אחינו נגרר ארצה, באין מרחם.

כמה מאחינו נשלחו לארץ גזרה (סיביר), בעד אשר
לימדו תורה (אשר עפ"י החוק מותר הוא) בעד אשר
החזיקו בידי עושי מצוה, כמה נערים ונערות נשלחו לנגב
הבוכארי הרחק מישוב בני אדם, על אשר יש להם זיק
לאומי.

בהבתי ספר אשר מיסדים, ראשית הלימוד הוא, ללמד
כי אין אלקים, להפריע את המוסר, ודורשים מכל תלמיד
אשר יודיע בכל עת, מארחות חיי ההורים, והתיחסותם
אל שיטת הקומוניזם[ים].

בהבתי כנסיות הנלקחים, הנה במקום הארון הקודש,
וספרי תורה, שמים צלמו ותבני[תו] של ליענין וחביריו.

כבוד "ועד הרבנים" ברוסיא, במשך קיומו משנת
תרפ"ב עד היום, פעל ועשה הרבה במאד מבלי התחשב עם
האמצעים הפעוטים הנמצאים ברשותו לעומת העבודה
הגדולה.

חסדי ד' כי לא תמנו, ועל כל מצעד כף רגל ראינו
אצבע אלקים בהצלחה גדולה, ובעזרתו ית' ביכולת "ועד
הרבנים" ללכת קדימה, אבל חסר אמצעים הדרושים לזה.
למען הציל את אחינו ואת התורה ודת ישראל, דרוש
תמיכה הגונה ומסודרה, בשביל הרבצת תורה בכל מרחבי
המדינה, אשר כח זה הוא ביד הרבנים דוקא לכשיתאחדו
כל הכחות יחדיו.

יקר לי במאד הבטחת מעלת כבודו לקחת חלק
ולהשתתף ברוח ובפועל עם אלו הדואגים בשביל יהודי
רוסיא יחי, ולא אפונה, אשר רום כבודו ירבה עוד חברים
טובים בעלי השפעה נכונה לקרבם אל מפעלנו זה להשיט
יד עזרה לאחינו המתאבקים עם מר המות הרוחני, ולהיות
בעזרם כי יוכלו ללמוד את בניהם תורה ולשמור דת
ישראל.

ומאד ינעם לי לשמוע חוות דעת כבודו באופן העבודה
בעתיד, ועינינו תחזינה בהרמת קרן התורה וקרן אחינו בני
ישראל בכל מילי דמיטיב מנפש ועד בשר.
ברגשי כבוד מוקירו ומכבדו.

פעולות ישע והצלה ליהדות רוסייה

ב"ה, כ"א תמוז, תרפ"ח

לכבוד הרה"ק המפורסם, הנודע לתהלה בכל קצו

אתר מה שאפשר לעשות ולתקן, הנה למותר הוא בקשתי
 בזה אשר בודאי יעשו זאת לנסוע לראות על אתר, ויואלו
 נא להודיעני כמה צריך לעלות התיקון, ואשתדל בזה
 בעזה"י.

והנני ב"ג הדו"ש מוקירו ומכבדו.

פ"ש וברכה מיוחדת לידידי הרה"ג הר"ר יהושע שי

הנהלת וכלכלת תומכי תמימים בורשה

ב"ה, ד' ג' מ"ח, תרפ"ט

ריגא

כבוד דודי יקירי וחביבי הרב שי [משה הכהן
 הורנשטיין]

שלום וברכה!

הנה מכתבי זה מיוחד הוא רק לדבר בו על דבר
 המוסד הק' תו"ת יצ"ו, למותר לי להאריך בזה כי הפנסים
 המאירים לישראל הם הישיבות, מקומי אהלי תורה, אשר
 כן ה' מאז ומקדם, ומעת כי נבחר ישראל עם סגולה.
 הישיבות הם מפיקי נוגה באור כי טוב, ובכל דור ודור הנה
 גדולי ישראל וחכמיו נתנו נפשם על הישיבות, אשר לבד
 זאת כי מאירה היא בעתה ובזמנה, כלומר בדורה, אלא
 עוד זאת כי הנטע שעשועים אשר נוטעים גדולי ישראל
 בכל דור, הן המה מנהיגי דור הבא אחריהם, מאירו
 ומכלכליו, כשלשלת ארוכה אשר טבעותיו אחוזים זה בזה
 לטובה ולברכה.

כל אחד ואחד מאתנו, יודע היטב המסירות נפש
 הגדולה אשר מסר נפשו הק' הוד כ"ק אאמו"ר הרה"ק
 צוקללה"ה נבג"מ ז"ע על ישיבת תו"ת יצ"ו, גם בימי
 ישבו בחו"ל שנסע לרגלי בריאותו ה' מתענין בכל נקודת
 לבבו הטי' לידע כל פרטי עניני הישיבה והנהגת התלמידים
 שי' ופעמים בשבוע היו שולחים לו מכתבים פרטים,
 בפרטי פרטיות מכל תלמיד שי' ולימודו והנהגתו. והייתי
 מקבל מאתו מכתבים ארוכים באופן הנהגת והדרכת.
 ות"ל שזכיתי למכתבים ק' כאלו, אשר הם תורה שלמה,
 אשר מלבד זאת שעל הרוב מתבארים ענינים בדא"ח
 בהסבר, הנה מבאר הרבה בדרכי החסידות והעיקר במדות
 טובות ובשבירת המדות רעות, וכמה מעשיות של הוד כ"ק
 אבותנו רבותנו הק' צוקללה"ה נבג"מ ז"ע, וכולם מלאים
 אהבה וחיבה יתירה אל המשפיעים והמשגיחים ומנהלי
 הישיבה, על אשר שמים לבם ונפשם לעבודתם באמונה,
 ועל כולם האהבה והחיבה פנימיות אל התלמידים שי',
 ותפלותיו וברכותיו במכתביו הק' לדי' כי יצליחו
 התלמידים בלימודם ועבודתם, והתקוה הגדולה כי
 בעזרתו ית' לכאשר יגדלו ויבואו באנשים יהיו המה
 מהמאירי אור בקרב ישראל באור תורה ועבודה.

ומה נאמנים תקות צדיקים, במוחש הננו רואים היום

אשר כמעט בכל מקום ומקום עיר ועדה אשר נמצא אחד
 מתלמידי התמימים שי' הנה אור מאיר בעיר ועדה ההיא
 בכל עניני הדת ועובדים במס"י ממש, יהי השי"ת בעזרם
 בגו"ר.

והנה הישיבה תו"ת יצ"ו דווארשא יע"א באם שהיתה
 מסודרה כראוי, בעזה"י היתה מביאה אור עולם ממש.
 ובהיותי בווארשא החלטתי בעזרתו ית' לקחת עצמי לדבר
 זה לסדרו. אבל בבואי הביתה ויקפוני הטרדות בעניני
 הנהגת וכלכלת הישיבות וחדרים שבמדינתנו יע"א, כמובן
 אשר לא הספיק לי הזמן בזה.

ועתה הנני בא בעזה"י לסדר דבר זה, וכל לראש דרוש
 להמוסד, מכלכל ומנהיג כללי, אשר עליו יהי' כלכלת כל
 המוסד בכל סדריו החיצונים אשר באמת נוגעים הם אל
 הפנימיות, וכאשר כבר כתבתי מזה בארוכה לכבוד דודי
 הרב שי', ונדרש מסדר פנימי משגיח ומשפיע בכל עניני
 הישיבה יצ"ו, אשר בזה דברתי עם ידידנו תלמידנו
 המצויין והנעלה מוהר"ר אלטער שי' [שימחאוויטש], אשר
 כעת יתמהמה בערך כששה שבועות או שני חדשים ויותר,
 ויסע לאה"ק ת"ו לסדר בשם ישיבת תו"א יצ"ו ויביא ב"ב
 שי' לווארשא והוא יהי' על משמרת זו האמורה בסדר
 הפנימי.

ובזה הנני בא בהצעתי אשר כבוד דודי הרב שי' יואיל
 לקחת עליו הנהגת וכלכלת המוסד. כאשר כבר כתבתי אז.
 וזאת לדעת כי צריכים לבנות הבנין הגדול והק' הלוה
 מחדש. ובפרטיות דברתי עם ידידנו הרה"א שי' הנ"ל
 ובקשתיו אשר יבאר הכל בארוכה לכבוד דודי היקר שי',
 וגם זה יתרון עתה מאז כי עתה הלא קרובים אנחנו
 במקום, יותר מכמו שהי' אז, ואפשר להתדבר בעזה"י
 בנקל, וברוחניות צריך כבוד דודי שי' לעשות זאת כי הענין
 הולמתו ויקבל נחת רב מזה, ובגשמיות חושב הנני אשר
 עניני עסקו עתה יכול הוא להתנהג בעזה"י ע"י כבוד
 דודתי הכבודה ת' ועזרת בנם הנעלה שי', וכבוד דודי היקר
 יחי' יוכל ג"כ להורות בכללית, אך שיהי' מסור ונתון
 לדבר זה של המוסד תו"ת יצ"ו, ומשכורתו בעזה"י יקבל
 שלא ע"י אמצעית הקאסא שתהי' בווארשא תחת
 הנהגתו והנהגת הועד יחיו.

יתבונן נא כבוד דודי היקר יחי' היטיב בהצעתי זו
 האמורה לטובת הענין, ולטובתו הפרטית הרוחניות שיהי'
 לו נחת רוח רב בעזה"י בעבודתו בענין הקרוב ללבו ונפשו
 ומאדו, ויהי' כלי טובה לברכת ד' להחזקת לומדי תורה,
 ובכליון עינים מחכה הנני על תשובת כבוד דודי יקירי
 הרב שי' בהקדם האפשרי, והוי' אלקים צבאות יחונן את
 כבוד דודי יקירי הרב שי' בעצה טובה לקרב את ההצעה
 בשעה טובה ומוצלחת, ולבחור ולהתעסק בזה בשמחה
 וטוב לבב, וטוב יהי' בגו"ר.

והנני ב"ג הדו"ש טובו והצלחתו בגו"ר ידי"ע המוקירו
 מכבדו ומברכו.